

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr.,
Inseracyę oplacają od wiersza w półkolumnie (drukem garment) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 254.

Poniedziałek 4. listopada 1850.

Rok bieżący gazety 39.

PRZEGŁAD.

Monarchya Austriacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Turcyja. — Azja. — Rzecz domowa. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń. 30. października. Dnia 31. października 1850 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CXLIII. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa a to jak w niemieckim języku osobno, tak też we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 425. Dekret ministra wyznań religijnych i nauki publicznej z 4. października 1850, którym się postanawia, pod jakimi warunkami docenci prywatni dla przedmiotów demonstracyjnych przypuszczeni być mogą.

Nr. 426. Dekret ministra wyznań religijnych i nauki publicznej z 17. października 1850, którym się na mocy najwyższego postanowienia z dnia 8. października 1850 rozporządza, że c. k. akademie pięknych sztuk w Wiedniu przestaje być władzą i towarzystwem pięknych sztuk i ma być uorganizowana tylko jako wyższa szkoła pięknego kunsztu, a przeto znosi się dotychczasowy przepis zasilania zdania tego zakładu w przedmiotach kunsztu albo w pomnikach publicznych.

Nr. 427. Dekret ministra wyznań religijnych i nauki publicznej z 18. października 1850, którym się znosi zwyczajne dotychczas przesyłanie dla próby rysunków rocznych uczniów czwartej klasy (niższej szkoły realnej), a wydają się dla nich niektóre inne przepisy względem nauki rysunków.

Nr. 428. Dekret ministerstwa handlu z 18. października 1850, zawierający przepis o należytościach schowku w c. k. urzędach pocztowych.

Nr. 429. Dekret ministerstwa handlu z 21. października 1850, względem przydzielenia niektórych urzędów pocztowych Pesztyńskiego pocztowego okręgu do okręgu Preszurskiego, następnie niektórych pocztowych urzędów Preszurskiego, Oedenburskiego i Wielkocaradzińskiego okręgu do okręgu Pesztyńskiego.

Z tym zeszytem wyjdzie i będzie rozesłany pięćdziesiąty siódmy zeszyt dodatkowy zawierający najuniższy projekt ministra wyznań religijnych i nauki publicznej do wymienionego powyżej w CXLIII. zeszyt pod Nr. 426 zawartego dekretu z 17. października 1850.

Również 30. października 1850 wyjdzie tamże i będzie rozesłany CXLIV. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, jednakże tymczasowo tylko w niemieckim języku osobno, następnie w czesko-madajarsko-kroacko (illirysko-) i serbsko-(illirysko-) niemieckiem podwójnem wydaniu.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 430. Dekret ministerstwa wyznań religijnych i nauki publicznej z 8. paźdz. 1850, którym się na mocy najwyższego postanowienia z 3. paźdz. 1850 obwieszcza powszechne rozporządzenia o studiach fakultetu i karności akademickiej w uniwersytecie Pesztyńskim.

Sprawy krajowe.

(O zarazie na bydło.)

Lwów. 2. listopada. Na zasadzie urzędowych wykazów, sięgających po 26. października b. r. jesteśmy w stanie podać do wiadomości publicznej, że będąca w tutejszym kraju w obwodzie Tarnowskim zaraza na bydło już ustaje, gdyż nie tylko, że dalsze przypadki tej zarazy już się nie pojawiają, lecz nawet liczba dotkniętych miejsc zmniejsza się już na 6, a nawet i w tych widocznie zwolniała. W obwodzie Bocheńskim pozostała zaraza ograniczona na pierwotnie dotknięte dwa miejsca, i zmniejsza się w nich znacznie co do rozciągłości i siły. Również i w Złoczowskim obwodzie nie rozszerzyła się zaraza dotychczas nad jedno szczególne miejsce, gdzie pierwotnie wybuchła, a nawet i w tem miejscu mierny tylko zakres objęła.

Jakkolwiek pocieszającami można nazwać te rezultaty nieustannego czuwania policyi weterynarnej, jednakże musimy donieść bardzo nieprzyjemny wypadek, to jest, że namieniona zaraza zwróciła się ku innemu punktowi w naszym kraju, gdyż wybuchła na nowo w Stryjskim obwodzie między wołami będącymi na paszy w Kozuszowie blisko Zurawna. Wszelako z drugiej strony mamy nadzieję,

że przy pomyślnych stosunkach miejscowych i wydanych w tej mierze stosownych rozporządzeniach w krótkim czasie powiedzie się tę zarazę przytłumić.

Z Rzeszowa. Miasto Leżajsk idąc za przykładem Rzeszowa udzieliło dyplom obywatelstwa swego JW. Staroście Rzeszowskiemu p. Sala, i wczoraj (14. paźdz.) na czele Przełożonych i Wydziału Leżajskiego wręczony został dokument zaszczytów Obywatelskich w obecności c. k. komisarzy, jako też tutejszego Magistratu i Wydziału miejskiego, z prozbą wniesienia do stóp Najjaśniejszego Pana zapewnienia swej wierności i przychylności do Tronu i Rządów Jego Ces. Mości.

(Powrót Jego ces. Mości z Warszawy.)

Wiedeń. 30. października. Wczoraj wieczór o godzinie pół do 7ej powrócił Jego Ces. Mość w towarzystwie p. prezydenta ministrów księcia Schwarzenberga, p. fml. i generał-adjutanta Jego ces. Mości hrabiego Grüne, młodszego barona Kubeck c. k. posła austriackiego w Kurhesyi, p. majora hrabiego O'Donnell, hrabiego Wrba c. k. rotmistrza, hrabiego Schönfeld i p. sekretarza ministeryalnego Buhl — wprost z Warszawy. U dworca kolei żelaznej przyjmowali Jego Ces. Mość w galowych mundurach: Jego ces. Mość Arcyksiążę Albrecht, Arcyksiężna Ferdynand, Karol i Ludwik, Jego Excelencya fzm. i gubernator baron Welden, fzm. baron Jelaczyc, fzm. i komendant armii hrabia Wratislaw, fml. hrabia Clam-Gallas, fml. kawaler Dreihahn, generał-major książę Jabłonowski, namiestnik Dr. Eminger i wielu innych oficerów sztabowych i wyższych. Podróż, którą kierował osobiście kawaler Francesconi, odbyła się bez najmniejszej przeszkody i zwłoki, a w ciągu jej zajmował się Jego Ces. Mość gorliwie pisanem. W pobliżu Krakowa powitała Jego Ces. Mość deputacya miejska z prozbą, aby miasto Kraków odwiedzinami Swemi uszczęśliwić raczył. Liczne zebrana publiczność tutejsza powitała Jego Ces. Mość okrzykami serdecznej radości. (Oc. Cor.)

(Patent Cesarski z dnia 25. września wyznaczający fundusze dla indemnizacyi kapitałów za zniesione ciężary gruntowe.)

Wiedeń. Wydany dnia 9. października 1850 i rozesłany CXXXII. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa dla Cesarstwa Austrii, zawiera pod Nr. 374. cesarski patent z 25. września 1850: obowiązujący te koronne kraje, w których już są wydane rozporządzenia o przeprowadzeniu uwolnienia od ciężarów gruntowych, wyjąwszy Tyrol i Vorarlberg, którym ustanawiają się zasady, według jakich należy postępować przy indemnizacyi kapitałów za wszystkie zniesione lub reluowane pobory w skutek uwolnienia od ciężarów gruntowych.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austrii, Król Węgier i Czech, i t. d. postanowiliśmy i stanowimy na wniosek Naszej rady ministeryalnej odnośnie do §. 87. konstytucyi państwa, że przy indemnizacyi kapitałów za wszystkie zniesione lub reluowane pobory w skutek uwolnienia od ciężarów gruntowych, według następujących zasad postępować należy:

§. 1. Na pokrycie indemnizacyi kapitałów za wszystkie zniesione lub reluowane pobory w skutek uwolnienia od ciężarów gruntowych ustanawia się w każdym koronnym kraju osobny fundusz indemnizacyjny.

§. 2. Fundusz ten powstanie:

- a) Z wyplat, które obowiązani mają składać na mocy wydanych praw i przepisów oznaczających udział przypadający na nich w indemnizacyi dla uprawnionych do niej;
- b) Z tych funduszy krajowych, które w pojedynczych koronnych krajach przeznaczone są na rzecz wspomnianej indemnizacyi;
- c) Z dopłat podatkowych lub innych danin, które w różnych krajach koronnych w powyższym celu na drodze legalnej zozpisane i zebrane będą;
- d) Z sum przez skarb państwa na wykonanie uwolnienia gruntowego forszusowanych;
- e) Z kwot, które skarb państwa ma płacić do funduszu indemnizacyjnego w skutek indemnizacyi dotykającej go bezpośrednio za niektóre rodzaje należytości ze zmiany wpływających.

§. 3. Przy wypłacie indemnizacyi za zniesione powinności urbaryalne i dziesięcinne, prawa wierzycieli hipotecznych mają być uznane i strzeżone w sposób niniejszem rozporządzeniem przepisany.

§. 4. W miarę, jak będzie postępować przyznawanie kapitałów indemnizacyjnych lub relucyjnych, mają realne instancje dóbr, do których jest przywiązane prawo poboru na zniesionych lub reluowanych należytościach, na zawiadomienie krajowych komisji ministeryalnych wezwać wszystkich tych, którym na majątności przysługują prawo hipoteczne z zastrzeżeniem terminu sześćdziesięciu dni do zgłaszania się z swemi pretensjami.

§. 5. Po upływie terminu do zgłaszania się zakreślonego, wyznaczone będzie posiedzenie, na które należy zawiadamiać wszystkich właścicieli dóbr, którzy się z pretensjami zgłosili i reprezentanta funduszu indemnizacyjnego z tem zastrzeżeniem, że ktoby z zawezwanych mimo doręczenia mu przed posiedzeniem wezwania, sam albo przez swego pełnomocnika stawić się zaniedbał, poczytany będzie jako zgadzający się z większością.

Na tem posiedzeniu będzie sąd starać się między wszystkimi przybyłymi stronami przywieść do skutku ugodę o to, które pretensye należy odnieść do przypadającej indemnizacji, a które na majątności samej pozostać mają.

§. 6. Jeżeli taka umowa nastąpi, będzie miała moc obowiązującą sądowej ugody.

§. 7. Jeżeli dobrowolna ugoda nie nastąpi, sąd po wysłuchaniu wszystkich stron orzecze, — które pretensye odnoszą się mają do kapitału indemnizacyjnego, a które na gruncie pozostaną.

§. 8. Przy tem orzeczeniu służyć będzie za zasadę, że pretensye ciężące na realności, które z natury swojej niekoniecznie ciężą muszą na gruncie, o ile te niższe są od kapitału należący się indemnizacji za zniesione pobory, albo tymże wyrównują, mają do tej ostatniej być przekazane, aby tym sposobem grunt ile możności jak najobszerniej od obciążenia hipotecznego uwolnić.

§. 9. Jeżeli długi przewyższają sumę należnej indemnizacji, pozostawione z nich będą na gruncie te, które mają w hipotece pierwszeństwo, a to w ilości, w jakiej masa długów hipotecznych sumę indemnizacji przewyższa.

§. 10. Jeżeli ogólna suma namienionych długów jest tak znaczna, że przewyżka, o którą ta suma przenosi kapitał indemnizacyjny, przechodzi dwie trzecie części wartości, — jaką ma grunt nielicząc w to zniesionych poborów, wtedy podział długów należy przedsięwziąć w następującym porządku:

- a) Na gruncie mają pozostać pretensye w najkorzystniejszej pozycji stojące aż do wysokości dwóch trzecich części jego wartości;
- b) na kapitał należący się indemnizacji przenoszą się idące bezpośrednio powyższych w pierwszeństwie pod a) pretensye aż do wyczerpania rzeczzonego kapitału;
- c) jeżeli jeszcze pozostają hipoteczne pretensye, których na ten kapitał przenieść nie można, wtedy pozostają one na gruncie stosownie do właściwego pierwszeństwa, i po wyłączeniu pretensyi oznaczonych pod b) łączą się szeregiem do pretensyi oznaczonych pod a).

§. 11. Jednak w przypadkach o których mowa w §§. 9 i 10 pozostawia się wierzycielom zajmującym korzystniejsze miejsce w hipotece od tych, którzy późniejsze zajmują, wybór, czyli chcą z pretensyami swemi całkowicie lub częściowo na gruncie pozostać, czy też takowe przenieść na kapitał indemnizacyjny.

§. 12. W razie przekazania hipotecznych długów na kapitał indemnizacyjny, mają być wliczone zaległe procenta w tej mierze, w jakiej im równe pierwszeństwo z kapitałem przysługują.

§. 13. Pretensye przekazane na kapitał indemnizacji, wykreślają się z hipoteki majątności, a natomiast przenoszą do ksiąg publicznych, które przy władzy zawiadującej funduszem indemnizacyjnym zaprowadzone będą.

Właściciel dóbr przestaje tem samem być dłużnikiem przeniesionych wierzytelności, a fundusz indemnizacyjny wstępuje w miejsce dotychczasowego dłużnika.

§. 14. Jeżeli likwidacja pretensyi, na którąby przypadła kolej przejścia na kapitał indemnizacyjny według niniejszych zasad, albo wielkość takowej pretensyi jest przedmiotem sporu, wtedy sąd przedewszystkiem starać się będzie o przyprowadzenie do zgody stron spornych. W razie gdyby się to nieudało, przekazuje się tymczasowo pretensya lub sporna jej kwota do kapitału indemnizacji z zastrzeżeniem następnego jej z tegoż wypisania, a stronom pozostawia się wolność oddania sporu pod rozstrzygnięcie w zwykłej drodze prawa.

Według rezultatu tej osobnej procedury prawnej, o ile ona uzasadnia zmianę w pierwotnie wyrzeczonym przekazaniu pretensyi do kapitału indemnizacyjnego, takowa zmiana będzie później zawyrokowaną sądownie, w skutek rozpoczętego procesu przez strony interesowane.

§. 15. Przeciw wyrokowi sądu względem przekazania długów na kapitał indemnizacyjny przysługują prawo rekursu do wyższego sądu każdemu, kto przezło w swoim prawie czuje się pokrzywdzonym, i w ogóle możność rozpoczęcia tych prawnych kroków, jakie w razie sądowego przekazania długów hipotecznych na cenę kupna sądowo sprzedanej realności i oznaczenia pierwszeństwa między temi długami są pozwolone.

§. 16. Osobne rozporządzenia oznaczają jak najprostszą i najkrótszą procedurę sądowych władz realnych w czynnościach urzędowych, na zasadzie tego patentu przedsiębrać się mających.

Podobnież osobne rozporządzenia oznaczają proste i stałe zasady do oznaczenia wartości dóbr według stosunków pojedynczych krajów koronnych.

§. 17. Suma kapitału indemnizacyjnego, która przez przejście długów hipotecznych we względzie do właściciela realności spłaconą nie zostanie, stanowić będzie tegoż bezpośrednią pretensyę do kapitału indemnizacyjnego.

§. 18. Wydane będą obligacye (*Schuldverschreibungen*) w imieniu funduszu indemnizacyjnego tak na długi przeniesione na tenże fundusz, jako też na kapitały bezpośrednio właścicielom dóbr

przynależne. Obligacye te będą używały wszelkich przywilejów papierów skarbowych.

§. 19. Pretensyom przez te obligacye przyznanym albo przyjętym na fundusz indemnizacyjny, służyć mają za hipotekę:

- a) Przytoczone w §. 2. pod a) obowiązki do płacenia i realności, na których te obowiązki ciężą;
- b) wymienione tamże pod b) fundusze krajowe, które na pokrycie indemnizacji są przeznaczone;
- c) kraj koronny, do którego powinność indemnizacji należy.

§. 20. Oprócz tego za dług każdego koronnego kraju gwarantuje całe państwo.

§. 21. Obligacyom przyznaje się procent pięć od sta, o ile się to nie tyczy pretensyi przeniesionych na fundusz indemnizacyjny z dóbr, na których takowe były zapisane z mniejszą procentową stopą.

§. 22. Osobne rozporządzenie ustanowi plan amortyzacji, według którego wypłata sum kapitałowych z funduszu indemnizacyjnego nastąpi, niemniej sposób, w jaki względem niego obowiązany uiszczając się ma z ciężącej na nim wypłaty kapitałów.

§. 23. Zasady te wprowadzone zostaną natychmiast w wykonanie w krajach koronnych, w których już wydane są rozporządzenia o uwolnieniu od ciężarów gruntowych, z wyjątkiem Tyrolu i Vorarlbergu. Co do tych zaś krajów koronnych, w których to jeszcze nie nastąpiło, będą bliżej oznaczone stosunki przy wydaniu rozporządzeń o uwolnieniu od namienionych ciężarów.

Zastosowanie ich co do sprawy uwolnienia od ciężarów gruntowych w Tyrolu i Vorarlbergu, zastrzega się osobnemu postanowieniu.

§. 24. Ministrom Naszym spraw wewnętrznych, finansów i sprawiedliwości poleconem zostaje wykonanie tego patentu.

Dan w Naszem cesarskim stołecznem i rezydencyjnym mieście Wiedniu, dwudziestego piątego września, tysiąc osiemset pięćdziesiątego roku, a w drugim roku panowania Naszego.

Franciszek Józef m. p.

Schwarzenberg, Krauss, Bach, Thinnfeld, Thun, Schmerling, Csorich.

(„Korespondencya austriacka“ o rozwiązaniu armii kurheskiej.)

Wiedeń, 29. października. Wielką sensację wywołała zapewne telegraficzna wiadomość o uchwale powziętej przez zgromadzenie związkowe w Frankfurcie nad Menem, mającej na celu rozwiązanie armii kurheskiej. A jednak niepotrzeba było szczególnego ducha proroczego, aby przewidzieć podobne zdarzenie. Zarzucają tamtejszemu rządowi, że nieprzełożony izbom budżetu popełnił wykroczenie przeciw konstytucji. „Aby tę zapewnić nstaje posłuszeństwo ludu, władz i wojska winne elektorowi; dla tego wyrzeczono absolutne zaprzeczenie płacenia podatków, (co dobrze rozróżnić należy od rozumnego rozpoznania budżetu), postępowanie, które nigdy i nigdzie pochwalić niemożemy, a które chyba tylko tam uchodzić może, gdzie uznana jest prawomocność dogmatu udzielności ludu.

Z tego stanowiska musi nam się postępowanie armii kurheskiej wydawać tem występniejsze, ileż sprzyniewierzywszy się właściwemu swemu powołaniu, t. j. posłuszeństwu przełożonym, popadła w zwątpienie polityczne i stała się uczestniczką w cichem heskiem powstaniu, a po tem co zaszło już nigdy niebędzie mogła wznieść się do świętości swych obowiązków i swego powołania.

Niechaj mówi kto chce, że cała wina nie spada na armię; nam nienależy słuchać podobnych argumentów uniewinnienia, w żadnej mierze niemożna cierpieć zgubnego przykładu obecnego fałszywego stanowiska armii.

Każda armia w tem upatrywać powinna swoją dumę i sławę, że jest wiernym obrońcą granic kraju i ściśle wykonuje rozkazy najwyższej władzy wykonawczej przez konstytucyę ustanowionej. — Pod żadnym warunkiem niepowinna ona zachowywać się jako korporacja z pewną opinią polityczną. Opinie nie dają się ująć w karby. Skoro jaka opinia wyłącznie chce wziąć górę, wnet następcza się niespodzianie dziesięć innych radykalnie od niej diwergujących.

Jeżeli w armii wkradnie się duch politycznego rozdwojenia, natędy zatruwa on i pożera rdzeń właściwego jej życia. Każdego członka armii można zobowiązać, aby słuchał bezwarunkowo rozkazów pewnych przełożonych. Lecz niemożna armii zniewolić, aby pewnej hołdowała opinii. Różnorodność zdań politycznych niszczy jedność armii, tę duszę całej wojskowej organizacyi.

Armia powinna gorować nad wszystkimi stronnictwami w kraju na postrach wewnętrznych jako i zewnętrznych nieprzyjaciołom państwa, na pociechę wszystkim dobrze myślącym obywatelom. Jeżeli te ogólne prawdy zastosujemy do stanowiska, jakie zajęła armia kurheska, tedy musimy przyjść do przekonania, że wojsko kurheskie straciło swoją egzystencyę, ponieważ stanęło w sprzeczności z fundamentalnymi warunkami bytu, z posłuszeństwem w obec najwyższego swego władcy i z inderencyą w obec zdań i solizmów politycznych. Jakoż rozwiązanie tej armii wydaje nam się być najstosowniejszym środkiem dla zapobieżenia dalszym wykroczeniom. — A gdyby nawet taka uchwała niebyła zapadła, w takim razie moglibyśmy tylko życzyć sobie, aby to nastąpiło.

(Oest. Corr.)

(Wiadomości bieżące z Wiednia z d. 29. paźdz.)

Wiedeń, 28. paźdz. Jego c. k. Mość Arcyksiążę Franciszek Karol przybył w sobotę wieczór z Tryestu przez Maria-Zell w Styryi do Schönbrunu.

— Jego c. k. Mość Arcyksiążę Albrecht, komendant stacyonowanego w Czechach korpusu obserwacyjnego odjedzie z Weilburga (w pobliżu Baden) do Czech dla objęcia znów posady swojej, którą na jakiś czas opuścił był za urlopem.

— Mówią, i to nie bez powodu może, że jest w projekcie podział zatrudnień ministerstwa kultury krajowej i przydzielenie departamentu montanistycznego do ministerstwa handlu. To pewna, że względem tego odchyły się już narady w obu ministerstwach.

— Ministeryum spraw wewnętrznych uzupełniło prowizoryczną normę względem dostarczania podwód wojskowych dla żandarmeryi w ten sposób, że do uzasadnienia potrzeby forszpanu dla żandarmeryi potrzebne jest potwierdzenie komisarza cywilnego. Tylko w razie nagłej potrzeby dostateczne jest potwierdzenie władzy miejscowej, a w braku tejże komendanta żandarmeryi, które jednakże w ciągu podróży przez najbliższą władzę rządową sprawdzone być musi.

(Rchsig.)

Z Tryestu donoszą nam pod dniem 27. paźdz.: Jego ces. Mość, brat Jego ces. Mości, który na pokładzie fregaty *Venus* ma odpłynąć do Indyi zachodnich, przybędzie tu na dniu 1. listopada. Fregata ta stojąca już na pogotowiu w zatoce tutejszej, rozwinięta swą żagle zaraz po przybyciu Jego. Jak słyhać, wstąpi Jego ces. Mość także i do Rio Janeiro dla powitania Cesarza brazylijskiego i doręczenia mu orderu austriackiego. Kapitan Wissiak, dotychczasowy komendant parowca *Vulkan*, na którym Ich ces. Mości odbywali podróż do Orientu, przeznaczony został za towarzysza Jego cesarszewiczowej Mości.

(Lloyd.)

Wiedeń, 29. paźdz. Jego c. k. Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 23. paźdz. r. b., c. k. galicyjskiego radcę apelacyjnego Stanisława kawalera *Białobrzelskiego* kwieskować na własną jego prośbę.

(W. G.)

(Kurs wiedeński z 30. października 1850.)

Oblig. długu państwa 5% — 93³/₄; 4¹/₂% — 81⁷/₈; 4% — 73; 2¹/₂% — 48. Akcje bankowe 1143. Losy z 1834 roku 185¹/₂; z 1839 roku 116. Akcje kolei półn. 108³/₈.

Anglia.

W ostatnim numerze gazety naszej wspomnieliśmy pokrótce o konferencji odbytej w Londynie, na której naradzało się ministeryum angielskie nad zrobioną mu wspólnie przez Rosyę i Francję propozycją, aby wszystkie trzy mocarstwa te energiczną notą zbiorową wezwały Prusy do wypełnienia przyjętych na siebie w ostatnich czasach zobowiązań w obec Danii i odjęcia dostarczanych dotąd szlezwig-holsztyńskiej armii środków pomocy. Gdyby zaś Prusy wahały się uczynić zadość żądaniu temu, gotowe są Rosya i Francja poprzeć ją niezwłocznie wkroczeniem do Szlązka pruskiego i prowincyi nadreńskiej. Poprzednio jednak życzą one sobie uczestnictwa Anglii w tej mierze i gotowe są odłożyć tymczasowe wykonanie swych planów aż do stanowczego porozumienia się z nią w tej sprawie. Tymczasem z poświęconych kwestyi tej dwóch artykułów kierujących dziennika *Times* z 24. i 25. paźdz. i dziennika *Standard* z tego samego dnia pokazuje się, że gabinet angielski nieprzystał na proponowane przez Rosyę i Francję wydanie groźnej noty zbiorowej do rządu pruskiego, lecz zaproponował natomiast, aby każde z tych trzech mocarstw wyprawiło do Prus osobną w tonie ostrym wprawdzie, lecz nie w nieprzyjaznym ułożoną notę. Ministeryum dziennik *Globe* uważa wprawdzie to domniemanie dziennika *Times* pod względem treści odpowiedzi angielskiej za szczęśliwy domysł tylko zasadzający się poniekąd na zasięgniętych z ambasady francuskiej i rosyjskiej wiadomościach, lecz stara się oraz donieść w przedłuższym artykule własnym, że stosownie do okoliczności obecnych odpowiedź gabinetu angielskiego niemogłaby wypaść inaczej. Anglia okazała już dostateczną sympatję dla konstytucyjnych i protestantskich sprzymierzeńców swoich, wszelako niemożę żadną miarą pozwolić na takie osłabienie Danii, któreby ją poniżyło na prowincję rosyjską, i niema ani woli ani władzy na tyle, aby rząd pruski, trzymający się upornie raz wytkniętej drogi, mogła obronić od tego nacisku nieprzyjemnego, na który tak ze strony Rosyi jako też ze strony Francyi tak widocznie jest narazony.

(Austria.)

(Zaraza na kartofle w Irlandyi. — Wiadomości z Nowego Yorku, z Kalifornii i z Hajti.)

Londyn, 22. października. Według nowszych doniesień z Irlandyi, panuje w kilku dystryktach a szczególnie w wielkiej części obwodu Kerry zaraza na kartofle. Władze usiłują według możliwości zaradzić koniecznej złąd niedoli głodu.

Najnowsze wiadomości z Nowego Yorku sięgają po 9. Przestrach i trwoga niewymowna opanowała umysły kolorowej ludności z powodu nowego bilu o niewolnikach. Krocie murzynów przenoszą się jak najspieszniej do angielskiej Ameryki północnej, dla uniknienia najsmutniejszego losu niewolnictwa.

Doniesienia z Kalifornii są nadzwyczaj pomyślne. W ciągu tylko miesiąca sierpnia wywieziono z tego kraju złota wartości 3 milionów.

Z Hajti donoszą z 10. września:

Cesarz Soulouque nie tylko że nie jest zamordowany od swego pierwszego ministra, lecz nadto poczynił już jak najświetniejsze przygotowania do swej koronacji, która ma niezadługo nastąpić.

(W. Z.)

Francya.

(Depesze telegraficzne.)

Paryż, 27. paźdz. Rząd turecki przesłał już internować wychodźców węgierskich i udziela im paszporty i pieniądze na drogę.

Wybory kompletujące w departamencie Cher odbędą się na dniu 24. listopada.

Podług doniesienia w dzienniku *Constitutionnel* zamyśla ministeryum rozwiązać stowarzyszenie „dziesiątego grudnia“.

Tycząca się sprawy szlezwickiej osobna nota Francyi została już wyprawiona do gabinetu pruskiego.

Duchowieństwo angielskie protestuje przeciw wychodzącym z Rzymu nadużyciom papieżkim.

(Gas. Wrocl.)

Paryż, 27. paźdz. Z wszelkich tu wydarzeń i okoliczności rokować można o spokoju i ciszy. Poselstwo prezydenta, jak słyhać, będzie umiarkowane i pojednawcze; wszystkie dzienniki, łącznie z elyżejskimi i *Journal des Debats* oświadczają, iż weale nie wypada się spieszyć z chęćmi rozwiązania zgromadzenia narodowego po jego się zebraniu, i że najrozsądniej jeszcze byłoby utrzymać *status quo* do roku 1852. Słowem, w miejsce okazywanej niedawno jeszcze niecierpliwości położenia końca prowizoryum, nastąpiła powszechna prawie bojaźń przytaczania rozstrzygającej kwestyi. Prezydent poświęcił generała Hautpoul jedynie dla utrzymania zgody z parlamentem; towarzystwo „dziesiątego grudnia“ ma być rozwiązane; nieustająca komisya złożyła wszelkie nieprzyjemne swe chęci. Krótko mówiąc, uściśnięto się, chcąc nadal żyć w spokoju i zgodzie. (B.Z.)

Włochy.

(Najnowsze wiadomości z Włoch.)

Turyń, 26. paźdz. Słyhać, że jeszcze przed otworzeniem parlamentu ma nastąpić mianowanie kilku senatorów. Minister finansów Nigra zachorował nagle.

Parma, 26. paźdz. Dekretem książęcym wyniesiona została cytadela tutejsza na stopień twierdzy wojennej.

Florencya, 25. paźdz. Wkrótce mają tu utworzyć trzy nowe kompanie fizyliarów.

Rzym, 21. paźdz. Król. portugalski poseł przy dworze papieżkim, baron de Venda da Cruz, odjechał nagle do Lizbony. Jak się dowiadujemy z pewnego źródła, zaszło między Portugalią i Rzymem nieporozumienie z powodu obsadzenia opróżnionych w Indjach wschodnich biskupstw katolickich. Jeszcze od owego czasu, gdy Portugalia skutkiem odkrycia żeglarza *Vasco da Gama* i przez późniejsze ekspedycje zdobywcze weszła w posiadania wybrzeża wschodnio-indyjskiego, datuje się wykonywane przez nią prawo patronatu nad biskupstwami tamtejszemi. Dwór papieżki zaś utrzymuje, że prawo to zgasło oraz z podbiciem Hindostanu przez Anglików.

Palermo, 16. paźdz. Trybunał kryminalny (który zdaje się być w opozycji z rządem) uwolnił wszystkich obwinionych o udział w demonstracji z 27. stycznia r. b. od zaskarżenia, i jako niewinnych wypuścił na wolność.

(Oest. Corr.)

Niemce.

(Depesza telegraficzna.)

Kassel, 28. paźdz. Urzędnicy przy skarbie domowym i publicznym otrzymali rozkaz przenieść się z kasą do Wilhelmsbadu. — Jedna bateria i jeden batalion 1go pułku huzarów są już w marszu. Wydalenie skarbu publicznego zależy od współdziałania tajnego wydziału sejmowego. Z wybranych w tej mierze 5 kandydatów niepotwierdził rząd 3 członków jeszcze, nad czem obradują teraz w wydziale sejmowym. — Batalion strzelców trzyma arsenał pod strażą, dopokąd go nieodwołają ztamtąd. Wszelkie broje zabrano do Hanau.

(Gas. Wrocl.)

(Zmiana ministeryum badenkiego.)

Karlsruhe, 27. października. *Karlsruher Ztg.* umieszcza następujące urzędowe ogłoszenie: Jego królewicz. Mość wielki książę raczył ministra domu i spraw zewnętrznych, ministra państwa *Klüber* uwolnić łaskawie od jego obowiązku, a tajnego radcę legacyjnego, Ludwika barona *Rüdt von Collenberg-Bodigheim* mianować Swym ministrem państwa, domu i spraw zewnętrznych.

(Kurs giełdy berlińskiej z 30. października.)

Dobrowolna pożyczka 106³/₄ L. Oblig. długu pań. 85³/₄. Akcje bank 97³/₄ L. Pols. listy zast. 95³/₄ L. Pols. 500 — 82 L.; 300 — 140 L. Frydrychsдоры 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 10⁷/₈ Austr. bank. 85²/₃.

Królestwo Polskie.

(Wyjazd Cesarza Mikołaja do Petersburga.)

Warszawa, 30. paźdz. Wczoraj o godz. 12tej Najjaśniejszy Cesarz i Król raczył odbyć przegląd pułków Ołonieckiego i Wołogożskiego piechoty. Na tym przeglądzie znajdowali się bawiący jeszcze w Warszawie dostojni książęta, oraz J.O. Feldmarszałek książę Warszawski, niemniej osoby z orszaku Jego c. k. Mości i J.J. KK. Wysokości. O godzinie 1szej po północy Najjaśniejszy Cesarz opuścił Warszawę, udając się do Petersburga. W podróży tej towarzyszy Najjaśniejszemu Monarsze J.W. hrabia Orłow, generał-adjutant Jego c. k. Mości.

(Gas. Warsz.)

Turecja.

(Szczegóły o powstaniu w Balbek.)

Z Damasku donoszą o powstaniu w Balbek następujące szczegóły: Gubernator z Balbek Emir Mohomet podniósł z powodu wybierania rekrutów rokosz, i uzyskał dla siebie około 1500 stronników. Oddział ten wyruszył z miasta i posunął się ku Semidnami, gdzie przyszło do walki, w której ze strony tureckiej wzięto udział 2 pułki kawalerii i 400 nieregularnej jazdy, tudzież niewielki oddział artylerii. Słyhać, iż bejowi z Balbek przecięto odwrót i pojmano go do niewoli. Podobne powstanie wybuchło także w dystrykcie Heram, dokąd również wysłano ze strony rządu inną zbrojną ekspedycję.

(Oestr. Cor.)

Azya.

Dziennik *Lahore-Chronicle* podaje następujący spis wszystkich podczas powszechnego rozbrojenia mieszkańców Pendzabu zebranych narzędzi wojennych: 43,283 mieczów, 1734 tarcz, 34,815 samopalców, 1491 muszkietów, 1029 bagnietów, 11,573 spis, 55 dział, 377 pistoletów, 53 szpad, 6701 luków, 204 sajdaków, 263 strzał, 34 strzelb myśliwskich, 18 karabinów, 25 toporów i mnóstwo różnego rodzaju używanej w Oryencie broni, którąby dostatecznie stotysięczna armia uzbrojona być mogła. Być może, że zbiór ten użyty będzie do wystawy w roku 1851.

Labuan. 17. sierpnia. Rozeszła się tu pogłoska, że korsarze Lanunsey, owa plaga archipelagu chińskiego, wyruszyli z ogromną flotą ku zachodniemu wybrzeżu wyspy, gdzie wspólnie z chińskimi buntownikami z Sambas mają zamiar napadnąć na holenderskich mieszkańców wyspy Borneo i zrabować ich majątki. (Lid.)

Rzecz domowa.

Protokół

trzydziestego pierwszego posiedzenia Wydziału miejskiego stołecznego miasta Lwowa dnia 19. września 1850.

Przewodniczący:

Karol Höpflingen-Bergendorf c. k. radca gubernial. jako przełożony magistratu.

Sekretarz:

L. Roszkiewicz, praktykant konceptowy magistratu.
Obecných członków wydziału 60.

Początek posiedzenia o pół do 6. godz. popołudniu.

1) Po odczytaniu i przyjęciu protokołu posiedzenia poprzedzającego, wniósł członek wydziału p. Jabłoński interpelację ośno wy następującej: Interpelujący zapytuje, dlaczego obsadzenie kapelanii przy kościele św. Łazarza dotychczas nie nastąpiło, i gdzie ta sprawa zalega? Przewodniczący odpowiedział, że przedmiot namieniony znajduje się pod decyzją c. k. rządów krajowych, dokąd odesłanym być musiał, ponieważ rada gminna do uchwały magistratu, co się tyczy wyboru kandydata nie przystąpiła, a w takich wypadkach na mocy istniejących przepisów rząd krajowy ma rozstrzygać.

Potem zapytał członek wydziału superintendent p. Haase, czy w odnośnym akcie wyszczególniono powody, które on na posiedzeniu dnia 20. czerwca r. b. w obronie wyboru przez konsystorz w pierwszym miejscu zaleconego kooperatora ks. Andrzeja Świętego przytoczył, i na które większość wydziału się zgodziła?

Interpelujący otrzymał w odpowiedzi, iż uchwała wydziału, jak stała, tak do protokołu obrad wpisana została, że wszakże powody przez niego przytoczone pojedynczo wyszczególnione nie są, ponieważ tego na ówczesnym posiedzeniu nie żądał, a według regulaminu wpisanie zdań pojedynczych członków do protokołu tylko w skutek wyraźnego żądania nastąpić powinno. Gdy zresztą kwestya rzeczona dotychczas jeszcze rozstrzygnięta nie jest, i właśnie w magistracie się znajduje w celu przedłożenia zaniesionych przez kandydatów podań i alegatów, wolno wydziałowi uchwałę swoją dodatkowo wesprzeć dowodami.

Na to postanawia wydział, co następuje: Dla poparcia propozycji rady gminnej, powody przez p. Haasego w obronie wyboru ks. Świętego przytoczone wpisanymi być mają do protokołu dzisiejszego posiedzenia, a wyciąg z tego protokołu wraz z namienionymi podaniami przedłożonym być ma c. k. rządowi krajowemu z tem oświadczeniem, że rada gminna obstaje przy mianowaniu ks. Świętego, nie zaś ks. Czyhira, zabezpieczając się oraz przeciw zarzutowi, jakoby towarzysztwu Jezuitów w tem stołecznym mieście znowu wstępu dozwolili chciała.

2) Prezydujący uwiadamia, że wybór członków i zastępców dla lwowskiej izby handlowej i przemysłowej wedle dekretu c. k. rządów krajowych z d. 20. września 1850 zatwierdzony został, i że zagajenie takowej na dniu 25. września r. b. w sali ratuszowej z polecenia ministra handlu przez przewodniczącego przedsięwziętem będzie.

Skład tej izby jest następujący:

a) Ze stanu handlowego:

P. Floryan Singer hurtownik we Lwowie,
" Karol Werner kupiec "
" Krzysztof Czuczawa, " w Stanisławowie,
" Rubin Weinreb, " we Lwowie,
" Joel Blumenfeld, " w Sanoku,
" Hersch Grabscheid, " w Samborze,
" Rachmiel Mises, hurtownik we Lwowie,
" Abraham Kohn, kupiec w Żurawnie,
" Szymon Sobel, " w Sniatynie,

b) Ze stanu przemysłowego:

P. Karol Pietsch, majster kotlarski we Lwowie,
" Karol Kisielka, browarnik "
" Marcus Dubs, "
" Antoni Suchanek, aptekarz w Stanisławowie,
" Stanisław Riedel, " w Samborze,
" Osias Schlutzger, garbarz w Bolechowie,

Zastępcy:

P. Jan Klein, kupiec
" Józef Breyer, "
" Otto Winkler, "
" Feliks Franke, "
" Osias Goldbaum, "
" Michał Ostrowski, jubilier
" Adam Sidorowicz, mydlarz
" Kasper Boczkowski, lakiernik

we Lwowie.

Przyjęto do wiadomości.

3) Prezydujący oznajmia, że c. k. skarb najęte w ratuszu ubikacje dla wszechnicy na rok dalszy utrzymać zamysła, zarazem przedkłada sprawozdanie komisji z członków sekcji budowniczey i finansów ustanowionej, tudzież sekcji finansów, oświadczejacych się za wynajęciem całego trzeciego piętra ratuszowego na wyż wyrażony cel za cenę 5000 zlr. m. k. na rok od 1. września 1850 do ostatniego sierpnia 1851.

Wydział zgadza się z tym wnioskiem, do którego także magistrat przystąpił, i uchwała, aby w celu wynajęcia całego trzeciego piętra pod wytkniętymi warunkami stosowne kroki poczyniono.

Referent radca Zarzycki.

4) Na zgodny wniosek seksyi VII. tudzież magistratu uchwalono, opróżnioną posadę nauczycielki szkoły miejskiej trywialnej, przy kościele św. Mikołaja nadać Honoracie Balickiej dotychczasowej suplencie przy owej szkole, jako kandydatce przez konsystorz w pierwszym miejscu przedstawionej

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wiadomości handlowe.

(Targ na woły w Ołomuńcu.)

Ołomuniec, 30. października. W tym tygodniu był spęd bydła rzeźnego nieznaczny, mieliśmy tylko 224 wołów na targowicy, których w małych stadach lub cząstkowo przypędzono i prędko odprzedano. Nawet i na drodze niesztła sprzedaż tak żwawo jak zwykle, odeszła bowiem blisko połowa od 1809 wołów niesprzedanych do Wiednia. Gatunek był dobry i ceny spadły o kilka procentów, bo płacono za parę, mogącą ważyć $7\frac{3}{4}$ do $9\frac{1}{2}$ cetnarów, 330—460 r. w. w. — W Wiedniu stanęło tego tygodnia około 2400 sztuk bydła rzeźnego na targowicy i sprzedawano cetnar w przecięciu po 52—54 r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 4. listopada.

W monecie konwencyyjnej.

	gotówka		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	33	5	36
Dukat cesarski	5	38	5	41
Półimperyal zł. rosyjski	9	41	9	44
Rubel śr. rosyjski	1	52	1	53
Talar pruski	1	42	1	43
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	23	1	24
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr.	89	30	90	30

(Kurs wekslowy wiedeński z 30. października.)

Amsterdam 167 p. 2. m. Augsburg 120 $\frac{1}{4}$ p. uso. Frankfurt 120 p. 3. m. Genua 139 $\frac{1}{2}$ p. 2. m. Hamburg 177 $\frac{1}{2}$ l. 2. m. Liworno 117 $\frac{1}{4}$ p. 2. m. Londyn 11.54 p. 3. m. Paryż 141 $\frac{3}{4}$ p. 2. m. Agio dukata ces. 26 $\frac{3}{4}$. Napoleondor 9.35. Szufryn. 16.45. Agio srebra 19 $\frac{3}{8}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. listopada. Hr. Dzieduszycki Juliusz, z Jarezwieca. — PP. Papara Mieczysław, z Wierzbicy. — Zagórski Mieczysław, z Wolkowa.

Dnia 3. listopada. Hr. Karnicki Feliks, z Rosyi. — Hr. Borkowski Włodzimierz, z Ostrowa. — PP. Wiktor Józef, z Belzca. — Romaszkan August, z Uherska. — Jendrzejowicz Dawid, z Żółkwi. — Strzelecki Jan, z Kukizowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. listopada. PP. Chyliński Adolf, do Radziechowa. — Czajkowski Antoni, do Żurawnik. — Wierzbicki Juliusz, do Kutkora. — Gottlieb Antoni, do Liska. — Ujejski Kornel, do Pawłowa. — Wolański Erazm, do Polanki.

Dnia 3. listopada. Hr. Lewicki Kajetan, do Kopczynie. — Hr. Zamojski do Jarosławia. — P. Strzelecki Eugeniusz, do Wyrowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. i 3. listopada:

Pora	Barometr wmiarzewied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiałru	Stan atmosfery
6 god.zr.	27 11 2	+ 3°	+ 4°	połn.-wschodni	pochm. mgła.
2 god.zr.	28 0 0	+ 4°	+ 3°	wschodni	" deszcz.
10 g. w.	28 0 7	+ 4°		—	" "
6 god.zr.	28 0 7	+ 3,3°	+ 6°	połud. zachodni	" słońce.
2 god.zr.	28 0 9	+ 4°	+ 3°	zachodni	" deszcz.
10 g. w.	28 1 3	+ 6°		—	" "

TEATR.

Dziś: „Capitan Charlotte“ komedyo-opera niemiecka.

Jutro: „Ernani“ opera niemiecka.